

INVENTAIRE ARCHEOLOGIQUE - FICHE N° 106

Op 1 december 1898 stelde Victor Van der Haeghen in de rubriek "Religieuze bouwwerken - Brabantdam, nr. 69 - XVII eeuw (1632)" in de Franse taal een fiche op over

DE VOORMALIGE KERK DER PATERS CAPUCIJNEN (*NU PROTESTANTSE TEMPEL*)

Door de Hertog van Parma, Gouverneur-Generaal der Nederlanden, in 1589 verzocht een lokaal te zoeken voor de Capucijnen, huurden de Gentse schepenen voor hen de St-Christoffelkapel, met de aanpalende gebouwen, die afhing van het hospice der Volders.

De stad betaalde daar een huurgeld voor tot aan het einde van het "Ancien Régime".

Daar de kapel in puin dreigde te vallen, besloot het Magistraat in 1632 een nieuwe kerk bouwen. Bij besluit van 13 februari van dit jaar keurden de schepenen het plan van de voorgevel goed. In de twee bovenste cartouchen stonden de wapens van Gent en deze van de soeverein aangeduid. Het blaazen van Gent moest eveneens voorkomen in de kerkransen van de voorgevel.

De drie grote deur- en vensteropeningen, alsook de opening in de vorm van een kromlijnjige, gelijkzijdige driehoek die boven het middenvenster geplaatst is, herinneren aan de gothische stijl, terwijl de "rampants" van het bovendeeel van de gevel het karakter dragen van de XVIIe eeuw. Dit ge-

De voormalige kerk der Paters Capucijnen. Foto Stadsarchief.

bouw, waarvan de muren in rode baksteen zijn, en het lijstwerk, de ketens en de eenvoudige sculpturen in witte steen, is helemaal niet overladen met ornamenten. Desniettenstaande deed Pater Juvénaal, provinciaal van de Capucijnen, opmerken dat de voorgevel te weelderig was. De schepenen antwoordden dat ze niets aan het ontwerp konden wijzigen, aangezien de tempel niet toebehoorde aan de Stad, noch aan de Paters Capucijnen, en dat men er zich toe beperkt had, zich houdend aan zekere voorwaarden, een gebouw van de nering der volders te herbouwen.

Wij bezitten in de stadsarchieven de minute van dit antwoord, opgesteld in het Latijn en gedateerd 3 november 1632.

De Stad betaalde 1149 gulden aan Pieter Pieters voor de levering en het kappen van de steen, genoemd *orduyn steen*. (1)

De kerk die onlangs een misschien te volledige restauratie ondergaan heeft dient als tempel voor de Protestantse eredienst sinds 1816.

In dit jaar besloot men er een nieuw meubilair te plaatsen, waarvan de tekeningen bewaard worden in de dossiers van het stadhuis.

Archieven van Gent : *Keure Resolutieboek* 1632, 16 febr. fol. 348 - *Volderskapel - Huizen gehuurd door de stad* (reeks 533, n° 63). - *Volders* (reeks 174) - Capucijnen - Modern archief : F 109.1.

(1) Betaelt Pieter Pieters de somme van 383 guldens over deerste payement van drijen van de somme van 1149 guldens daervooren dat hij anghenomen heeft het leveren ende maecken van alle den orduyn steen dienende totten ghevele ter straeten van de nieuwe kercke van de patres Capuchijnen, volghende der bestedynghe ende der ordonnantie van den 23 marty 1632. - 631. - 16 s. - 8 gr. (Stadsrekeningen 1631-32, fol. 178 v). - Pieter Pieters, (*beeltsnijder*), is in 1628 ingeschreven in de nering der schilders en beeldhouwers; in 1630 komt hij er voor als gezworene.